Vijenac 322

Likovnost

GALERIJA UMJETNINA U SPLITU, IZLOŽBA VASKA LIPOVCA MORE, SPORT, EROTIKA – TRI PUTA LIPOVAC, GALERIJA UMJETNINA SPLIT, 9. SVIBNJA – 25. LIPNJA 2006.

Najvažnije umjetnikove strasti

Lipovčeva se filozofija ne miri s prestrašnom vizijom svijeta, a estetika ne prihvaća besmisao mraka, pa otuda u njegovim radovima sve kipti i pršti od ustreptale energije, boja i svjetlosti. Preplavljuje nas gotovo nadrealna toplina Lipovčeva juga, zabranjuje nam starjeti i poziva nas na kušnju života

U izložbenim prostorijama splitske Galerije umjetnina, priodom blagdana sv. Dujma i Dana grada, otvorena je 9. svibnja izložba radova Vaska Lipovca More, sport, erotika – tri puta Lipovac. Izložbom su

predstavljena tri Lipovčeva ciklusa nastala posljednjih desetak godina. Splićani su prvi put mogli vidjeti likovnoj javnosti već poznate i uspješne cikluse Biciklisti i Val, a sada se tu još našao i Lipovčev recentni, premijerni erotski ciklus nazvan Iza vrata. Postav izložbe potpisali su Mirko Galemanović, Marko Lipovac, Vasko Lipovac i Božo Majstorović. Zašto nas uvijek iznova raduje susret s Lipovcem? Zato jer je životnu filozofiju u Lipovčevim radovima lako prepoznati, estetiku prihvatiti i pokušati je živjeti. Njegova se filozofija ne miri s prestrašnom vizijom svijeta, a estetika ne prihvaća besmisao mraka, pa otuda u njegovim radovima sve kipti i pršti od ustreptale energije, boja i svjetlosti. Preplavljuje nas gotovo nadrealna toplina Lipovčeva juga, zabranjuje nam starjeti i poziva nas na kušnju života. Reći će neki da je to tek iluzija povratka na negdašnje stanje ili da je utopija sanjane životne arhitekture. Kako bilo, da bilo – nemamo grizodušja. O Biciklistima već se podosta pisalo, o njihovim napetim izrazima lica u iščekivanju dolaska na cilj, u načinu sjedenja, pokretu nogu na pedalama…. I dok slijedimo biciklističku kolonu, od posljednjeg u skupini do pobjednika, moguće je pratiti svoj život i vlastitu trku. Lipovčev ciklus Val posve je druga priča. Metalni valovi oštrih ili blažih vršaka, svi su različiti. Doplivali iz daljina, izronjeni iz dubina, u široku ritmu slijede jedan drugi stvarajući neobične i uvijek različite oblike i kutove penjanja i padanja. Stakleni valovi, pak, grade optičke varke u interakciji materijala, volumena i plave boje. Taj se Lipovčev ciklus izravno nadovezuje na Kocku oceana, djelo nagrađeno Velikom nagradom na prošlogodišnjem Trijenalu akvarela. Ciklus Erotika također je prožet morem, mornarima i strastvenim, zanosnim ženama. Organska je to slika maritimnoga života. Umjetnik je reducirao priču na glavne likove (muškarac i žena), zaustavio nemilu borbu između čovjeka i mora, broda i valova, približio je horizonte kopnu i u ladice pohranio mornareva sjećanja na dom, ženu, zagrljaj. Lipovac je ukrotio svu tu silnu vodu, poetizirao rastanke i privezao brodove uz rive, a mornare uz jedre ljepotice, zamamne ljubavnice, koje nisu ni blizu anoreksičnim ženama iz modnih žurnala. Jednom je Lipovac izjavio: »Tijelo, pogotovo žensko, nudi mnogo u razmišljanju i izražavanju. Oblik je izazovan. Spajanjem dolazimo i do erotike, koja me povremeno jako zaokuplja i kojoj se rado vraćam.« Slijedeći navedenu misao, u Erotici je autor eksponirao svu putenost ljudskoga tijela, demaskirao i demistificirao tabu temu pokazavši nam (potisnut) senzualni i hedonistički svijet, radost u trenutku predanja. Autor nije uštirkan i opterećen lažnom konvencionalnošću, nego dapače – dekodira zabranjeni jezik putenosti i artikulira majstorske erotske crteže. Nisu njegovi junaci tamo neki drugi, imaginarni ljudi. Budimo iskreni, s blagim odstupanjem, svi živimo ili sanjamo intimu koju Lipovac skriva iza vrata. Igra se s našom znatiželjom i zove nas da zavirimo u tuđi krevet... Jedva ostajemo pristojni. »Svaka je Lipovčeva izložba svojevrsna retrospektiva«, istaknuo je ovom prigodom Joško Belamarić. Obvezuje li umjetnika ta činjenica ili mu, pak, omogućava veću lakoću stvaranja i prisniju komunikaciju sa svijetom? I jedno i drugo, rekli bismo, jer gotovo se ne spominjemo Lipovčevoga vremena sazrijevanja, kao da je oduvijek takav kakva ga danas poznajemo.

Vanja Škrobica